

вали против бѣсовѣтъ; отрекалъ баянията, магиитѣ и всички отстъпници на православната вѣра.

Когато се научилъ, че ще бѣде приетъ на събора, Теодосий разбралъ, че трѣбва добре да се приготви и да вземе думата. Той намѣрилъ за нужно да избистри по-добре идеитѣ си за народното положение и за истинската православна църква на българитѣ. Теодосий намѣрилъ за потрѣбно да разкрие цѣлото си учение и предъ ученицитѣ си, па да чуе и тѣхното мнение. Покрай своитѣ проповѣди Теодосий ръководѣлъ ученицитѣ си въ книжовностъ и широкъ прочитъ. Въ школата му, като упражнения, били преведени много статии, проповѣди и отдѣли отъ похвалнитѣ слова на *Св. Ивана Златоуста*. Голѣми тълкования и изяснения били направени върху основното начало на Теодосиевото учение по думитѣ на Христа: „Който иска да върви следъ мене, *нека се отрече отъ себе си, да вземе кръста си и да ме следва*“. Това трѣбвало да се изясни възъ основа думитѣ на апостола Павла: „*Бждете подобни на мене, както азъ на Христа*“.

Научилъ се царъ Иванъ Александъръ за добритѣ дѣла на Теодосия и сатанинскитѣ изкушения на безчестнитѣ евреи, еретици и отстъпници отъ Божия законъ, та именно за това свикалъ голѣмия съборъ. На събора присѣдствували царѣтъ, царскитѣ синове, *Иванъ Шишманъ* и *Асенъ*. Теодосий завелъ на събора най-първитѣ си ученици *Сава*, *Тимотей*, *Дионисий*, *Евтимий*, *Романъ* и други.

Когато царѣтъ далъ думата на Теодосия, цѣлиятъ съборъ занѣмѣлъ и спрѣлъ дѣхъ да слуша. Теодосий говорилъ боговдѣхновено и изтълкувалъ правилно думитѣ на Христа, на апостола Павла, на законитѣ, що наредили светитѣ църковни отци и призовавалъ народа къмъ правилна православна вѣра. Осждилъ богомилитѣ и павликянитѣ, прокледъ еретицитѣ и развратницитѣ знахари, особено силно е изтъкалъ, въ що състои кривата вѣра, проповѣдвана отъ лъжливитѣ свещеници *Варлаамъ* и *Акидинъ*.

Съборѣтъ приелъ неговото учение и осждилъ народнитѣ душегубители.

Като се завърналъ отъ Търновския съборъ, Теодосий още по-усърдно се заловилъ съ образованието на ученицитѣ си. Той имъ изложилъ речѣта си предъ събора и разказалъ всичко, що е станало въ Търново и какво учатъ между народа лъжливитѣ учители.

По това време намѣрилъ се нѣкой самозванъ и налудничевъ проповѣдникъ който тръгналъ между народа да учи: „Жени, думалъ той, напустнете мжжетѣ си, а на мжжетѣ казвалъ: „Изпждете женитѣ си“. Така женитѣ и мжжетѣ щѣли да се спасятъ. Слабоумни жени повѣрвали, напуснали домъ и деца, тръгнали подиръ лъжливия учитель